05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

PENGARUH LATIHAN GURU PENDIDIKAN ISLAM TERHADAP KUALITI MODAL INSAN DALAM KALANGAN GURU NOVIS

MOHAMAD ZARKHUAN BIN ZAINOL

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2020

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

PENGARUH LATIHAN GURU PENDIDIKAN ISLAM TERHADAP KUALITI MODAL INSAN DALAM KALANGAN GURU NOVIS

MOHAMAD ZARKHUAN BIN ZAINOL

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

TESIS DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEH IJAZAH DOKTOR FALSAFAH PENDIDIKAN ISLAM

FAKULTI SAINS KEMANUSIAAN
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2020

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS
SULTAN IDRIS EDUCATION UNIVERSITY

Sila tanda (√)

Kertas Projek	
Sarjana Penyelidikan	
Sarjana Penyelidikan dan Kerja Kursus	
Doktor Falsafah	/

INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH

PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

Perakuan ini telah dibuat pada ..11.....(hari bulan)....02..........(bulan) 20.20....

i. Perakuan pelajar :

Saya, MOHAMAD ZARKHUAN BIN ZAINOL, P20161000846, FAKULTI SAINS KEMANUSIAAN (SILA NYATAKAN NAMA PELAJAR, NO. MATRIK DAN FAKULTI) dengan ini mengaku bahawa disertasi/tesis yang bertajuk PENGARUH LATIHAN GURU PENDIDIKAN ISLAM TERHADAP KUALITI MODAL INSAN DALAM KALANGAN GURU NOVIS

adalah hasil kerja saya sendiri. Saya tidak memplagiat dan apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dinyatakan dengan sejelasnya dan secukupnya

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Tandatangan pelajar

ii. Perakuan Penyelia:

Saya, PROF. MADYA DR. AZMIL BIN HASHIM (NAMA PENYELIA) dengan ini mengesahkan bahawa hasil kerja pelajar yang bertajuk PENGARUH LATIHAN GURU PENDIDIKAN ISLAM TERHADAP KUALITI MODAL INSAN DALAM KALANGAN GURU NOVIS

(TAJUK) dihasilkan oleh pelajar seperti nama di atas, dan telah diserahkan kepada Institut Pengajian Siswazah bagi memenuhi sebahagian/sepenuhnya syarat untuk memperoleh Ijazah DOKTOR FALSAFAH PENDIDIKAN ISLAM (SLA NYATAKAN NAMA IJAZAH).

11.02.2020
Tarikh

Tandatangan Penyelia

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS
اونيۏرسيتي ڤنديديقن سلطان ادريس
SULTAN IDRIS EDUCATION UNIVERSITY

INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH /
INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES

BORANG PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS/DISERTASI/LAPORAN KERTAS PROJEK
DECLARATION OF THESIS/DISSERTATION/PROJECT PAPER FORM

Tajuk / *Title*: PENGARUH LATIHAN GURU PENDIDIKAN ISLAM TERHADAP KUALITI MODAL INSAN DALAM KALANGAN GURU NOVIS

No. Matrik /*Matric No.*: P20161000846

Saya / *I* : MOHAMAD ZARKHUAN BIN ZAINOL

(Nama pelajar / *Student's Name*)

mengaku membenarkan Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek (Kedoktoran/Sarjana)* ini disimpan di Universiti Pendidikan Sultan Idris (Perpustakaan Tuanku Bainun) dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:-
acknowledged that Universiti Pendidikan Sultan Idris (Tuanku Bainun Library) reserves the right as follows:-

1. Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek ini adalah hak milik UPSI.
The thesis is the property of Universiti Pendidikan Sultan Idris

2. Perpustakaan Tuanku Bainun dibenarkan membuat salinan untuk tujuan rujukan dan penyelidikan.
Tuanku Bainun Library has the right to make copies for the purpose of reference and research.

3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan Tesis/Disertasi ini sebagai bahan pertukaran antara Institusi Pengajian Tinggi.
The Library has the right to make copies of the thesis for academic exchange.

4. Sila tandakan (√) bagi pilihan kategori di bawah / *Please tick (√) from the categories below:-*

[ ]	**SULIT/*CONFIDENTIAL***	Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub dalam Akta Rahsia Rasmi 1972. / *Contains confidential information under the Official Secret Act 1972*
[ ]	**TERHAD/*RESTRICTED***	Mengandungi maklumat terhad yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan ini dijalankan. / *Contains restricted information as specified by the organization where research was done.*
[/]	**TIDAK TERHAD / *OPEN ACCESS***	

(Tandatangan Pelajar/ Signature)

Tarikh: 11.02.2020

(Tandatangan Penyelia / *Signature of Supervisor*)
& (Nama & Cop Rasmi / *Name & Official Stamp*)

PROF MADYA DR. AZMIL HASHIM
PENSYARAH KANAN
FAKULTI SAINS KEMANUSIAAN
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

Catatan: Jika Tesis/Disertasi ini **SULIT @ TERHAD**, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh laporan ini perlu dikelaskan sebagai **SULIT** dan **TERHAD**.

Notes: If the thesis is CONFIDENTAL or RESTRICTED, please attach with the letter from the related authority/organization mentioning the period of confidentiality and reasons for the said confidentiality or restriction.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

PENGHARGAAN

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين ولا عدوان إلا على الظالمين، والصلاة والسلام على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين. أما بعد.

Setinggi-tinggi kesyukuran saya ucapkan ke hadrat Allah SWT kerana dengan limpah kurnia dan rahmat-Nya, saya dapat menyelesaikan tesis ini untuk memenuhi keperluan bagi Ijazah Doktor Falsafah (PhD.) Pendidikan Islam. Rakaman penghargaan dan ucapan jutaan terima kasih ditujukan kepada penyelia utama, Prof. Madya Dr. Azmil bin Hashim di atas segala nasihat, tunjuk ajar dan teguran sepanjang saya melaksanakan kajian untuk melengkapkan tesis yang sangat berharga ini. Ucapan terima kasih juga ditujukan kepada penyelia bersama, Dr. Mohamad Marzuqi bin Abd Rahim yang sentiasa membantu dan memberi dorongan kepada saya untuk sentiasa bersemangat menghabiskan pengajian. Tidak lupa juga ucapan penghargaan kepada Dr. Ahmad Yunus bin Kasim, penyelia pertama saya sebelum beliau berhijrah ke Negara Brunei Darussalam. Jasa ketiga-tiga Ilmuwan Pendidikan Islam ini sangat istimewa di hati saya, الحمد لله. Selain itu, terima kasih juga diucapkan kepada Dr. Norhisham bin Muhamad (UPSI), Prof. Madya Dr. Jimaain bin Safar (UTM) dan Prof. Madya Dr. Kamarulzaman bin Abd Ghani (UMK) yang telah menilai tesis ini.

Ucapan terima kasih juga ditujukan kepada pihak pentadbiran Fakuli Sains Kemanusiaan UPSI, Institut Pengajian Siswazah UPSI dan Perpustakaan Sultanah Tengku Bainun UPSI di atas kerjasama dan sumbangan mereka kepada saya sehingga terhasilnya tesis Ijazah Doktor Falsafah ini dengan jayanya. Bantuan daripada pihak pengurusan dan pentadbiran UPSI telah melicinkan proses untuk menyiapkan tesis mengikut masa yang ditetapkan.

Seterusnya, ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada Bahagian Biasiswa dan Pembiayaan, Kementerian Pendidikan Malaysia, iaitu organisasi yang telah menaja penuh pengajian saya. Tidak dilupakan juga jasa Institut Pendidikan Guru Malaysia amnya, dan Institut Pendidikan Guru Kampus Tun Hussein Onn khasnya, yang telah memberi peluang dan kerjasama kepada saya untuk meneruskan pengajian di peringkat Ijazah Doktor Falsafah ini.

Penghargaan teristimewa kepada keluarga tersayang terutamanya isteri, Nor Rahayu binti Ibrahim, anak-anak tersayang Nur Amaliya, Nur Ainuha dan Abdullah Muallim, ibu dan bapa yang sangat dikasihi, Hj Zainol bin Mansor dan Hjh Badariah binti Hj. Abdullah, adik beradik, ibu mertua, Hjh Munah binti Badron, adik-adik dan kakak-kakak ipar yang sentiasa memberi kepercayaan, kasih sayang, doa dan semangat kepada saya sepanjang pengajian Ijazah Doktor Falsafah ini. Seterusnya, kepada semua sahabat saya yang banyak membantu saya mendapatkan maklumat dan idea dalam menyempurnakan tesis ini dengan sebaiknya. Akhir sekali, terima kasih kepada semua yang terlibat secara langsung atau tidak langsung dalam penyempurnaan tesis Ijazah Doktor Falsafah Pendidikan Islam ini. Hanya Allah SWT yang dapat membalas budi kalian semua.

جَزَاكُمُ اللّٰهُ خَيرً

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

.

ABSTRAK

Tujuan kajian ini ialah untuk mengkaji pengaruh latihan guru Pendidikan Islam terhadap kualiti modal insan dalam kalangan guru novis. Reka bentuk penyelidikan ini menggunakan kaedah tinjauan hirisan rentas. Seramai 314 orang guru Pendidikan Islam novis di seluruh Malaysia telah dipilih sebagai responden kajian menggunakan teknik pensampelan rawak berstrata daripada lima zon. Saiz sampel ditentukan melalui analisis G*power 3.1. Instrumen kajian terdiri daripada satu set soal selidik yang telah disahkan oleh tujuh pakar kandungan dan nilai kebolehpercayaan instrumen mengunakan Alpha Cronbach $\alpha = 0.986$. Statistik deskriptif iaitu kekerapan, min dan sisihan piawai dan statistik inferensi iaitu MANOVA dan PLS-SEM digunakan untuk menganalisis data kuantitatif. Dapatan kajian menunjukkan responden bersetuju (M=8.41; SP=0.9) bahawa latihan guru pendidikan Islam adalah sesuai dan mereka juga sangat bersetuju (M=9.02; SP=0.7) bahawa kualiti modal insan adalah sangat baik. Bagi menguji perbezaan keberkesanan latihan dan kualiti modal insan guru Pendidikan Islam berdasarkan faktor-faktor demografi maka analisis MANOVA digunakan. Analisis MANOVA menunjukkan terdapat perbezaan yang signifikan keberkesanan latihan guru Pendidikan Islam berdasarkan jantina [F(1,312)=3.72, p<.05] dan tempat pengajian [F(1,312)=2.31,p<.05], namun tidak terdapat perbezaan yang signifikan berdasarkan pencapaian akademik [F(2,311)=1.10,p>.05]. Manakala pemboleh ubah kualiti modal insan pula, terdapat perbezaan yang signifikan berdasarkan jantina [F(1,312)=2.6,p<.05] tetapi tidak terdapat perbezaan yang signifikan berdasarkan tempat pengajian [F(1,312)=1.7,p>.05] dan pencapaian akademik [F(1,311)=1.10,p>.05]. Analisis PLS-SEM menunjukkan terdapat pengaruh latihan guru Pendidikan Islam terhadap kualiti modal insan guru novis terutama daripada aspek prestasi organisasi ($\beta=0.447$, $p<0.05$). Faktor kualiti modal insan yang utama adalah faktor malakah lisāniyyah (59.8%) diikuti oleh faktor malakah al-ṭāʻah (32.6%), malakah ṣināʻiyyah (29.4%), malakah ʻilmiyyah (19%) dan malakah imāniyyah (14.9%). Kesimpulannya, dapatan utama kajian menunjukkan bahawa latihan guru Pendidikan Islam mempengaruhi kualiti modal insan guru novis. Implikasi kajian menunjukkan bahawa untuk melahirkan modal insan guru berkualiti maka sistem latihan guru Pendidikan Islam perlu meningkatkan kesemua aspek kualiti modal insan terutamanya malakah ʻilmiyyah dan malakah imāniyyah.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

THE EFFECTS OF ISLAMIC EDUCATION TEACHER TRAINING ON THE HUMAN CAPITAL QUALITY OF NOVICE TEACHERS

ABSTRACT

This study intended to examine the effects of Islamic education teacher training on novice teachers' quality of human capital. The research design used a cross-sectional survey method on a sample consisting of 314 novice Islamic education teachers from across Malaysia using a five-zone stratified random sampling technique. The sample size was determined based on the G*power 3.1 analysis. The instrument consisted of a set of questionnaires validated by seven experts on the content matter, while the reliability of the instrument was determined by the Cronbach's Alpha test ($\alpha = 0.986$). Descriptive statistics (frequency, mean and standard deviation) and inference statistics (MANOVA and PLS-SEM) were used to analyse quantitative data. Findings show that respondents ($M = 8.41$; $SP = 0.9$) believed that the training of Islamic education teachers is appropriate, and they strongly agree ($M = 9.02$; $SP = 0.7$) that the quality of human capital is at a very appreciable level. To test the difference between training effectiveness and the quality of human capital in Islamic Education novice teachers based on demographic factors, the MANOVA analysis was carried out. The analysis shows that there is a significant difference in the effectiveness of Islamic education teacher training according to gender [$F(1,312) = 3.72$, $p < .05$] and place of study [$F(1,312) = 2.31$, $p < .05$], but there is no significant difference based on academic achievement [$F(2,311) = 1.10$, $p > .05$]. On the other hand, variables concerning the quality of human capital differed significantly according to gender [$F(1,312) = 2.6$, $p < .05$] but there were no significant differences based on place of study [$F(1,312) = 1.7$, $p > .05$] and academic achievement [$F(1,311) = 1.10$, $p > .05$]. The PLS-SEM analysis showed that Islamic education teacher training has an impact on novice teachers' quality of human capital, especially in terms of organizational performance ($\beta = 0.447$, $p < 0.05$). Factors found to affect human capital were malakah lisāniyyah (59.8%), followed by malakah al-ṭā'ah (32.6%), malakah ṣinā'iyyah (29.4%), malakah 'ilmiyyah (19%) and malakah imāniyyah (14.9%). In conclusion, the main findings of this study show that Islamic education teacher training effects novice teachers' quality of human capital. This study indicates that in order to produce teachers with high quality human capital, the Islamic education teacher training system needs to improve all aspects of human capital quality, especially malakah 'ilmiyyah and malakah imāniyyah.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

KANDUNGAN

			Muka Surat
BORANG PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN			ii
BORANG PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS			iii
PENGHARGAAN			iv
ABSTRAK			v
ABSTRACT			vi
KANDUNGAN			vii
SENARAI JADUAL			xiii
SENARAI RAJAH			xvii
SENARAI SINGKATAN/ SIMBOL			xix
JADUAL TRANSLITERASI			xxi
SENARAI LAMPIRAN			xxiii
BAB	**1**	**PENGENALAN**	1
	1.1	Pendahuluan	1
	1.2	Latar Belakang Kajian	4
	1.3	Pernyataan Masalah	8
	1.4	Objektif Kajian	14
	1.5	Persoalan Kajian	15
	1.6	Hipotesis Kajian	16
	1.7	Kerangka Konseptual Kajian	20
	1.8	Kepentingan Kajian	22
	1.9	Batasan Kajian	23

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

	1.10	Definisi Operasi Kajian	24
		1.10.1 Latihan Guru Pendidikan Islam	25
		1.10.2 Guru Novis Pendidikan Islam (GPI Novis)	25
		1.10.3 Kualiti Modal Insan	26
	1.11	Penutup	27
BAB	**2**	**KAJIAN LITERATUR**	28
	2.1	Pendahuluan	28
	2.2	Latihan Guru Pendidikan Islam di Malaysia	29
	2.3	Kualiti Modal Insan Guru Pendidikan Islam	32
	2.4	Hubungan Keberkesanan Latihan dengan Kualiti Modal Insan Guru Pendidikan Islam	36
	2.5	Kerangka Teori Kajian	41
		2.5.1 Biodata Ibnu Khaldūn	42
		2.5.2 Teori Malakah Ibnu Khaldūn	48
		2.5.3 Model Latihan Kirkpatrick	55
		2.5.4 Model Modifikasi Konseptual Kajian	61
	2.6	Faktor Demografi	63
		2.6.1 Jantina	64
		2.6.2 Tempat Pengajian	68
		2.6.3 Pencapaian Akademik	75
	2.7	Kajian Berkaitan Keberkesanan Latihan GPI	76
		2.7.1 Tahap Reaksi (Kepuasan)	77
		2.7.2 Tahap Pembelajaran (Prestasi Pembelajaran)	86
		2.7.3 Tahap Perlakuan (Prestasi Individu)	89
		2.7.4 Tahap Hasil (Prestasi Organisasi)	92
	2.8	Kajian Berkaitan Kualiti Modal Insan GPI	97
		2.8.1 Malakah Lisāniyyah (Kualiti Bahasa & Komunikasi)	97

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

		2.8.2 Malakah ʻIlmiyyah (Kualiti Ilmu)	104
		2.8.3 Malakah Ṣināʻiyyah (Kualiti Profesionalisme)	112
		2.8.4 Malakah al-Ṭāʻah (Kualiti Ketaatan)	121
		2.8.5 Malakah Imāniyyah (Kualiti Keimanan)	128
	2.9	Penutup	134
BAB	**3**	**METODOLOGI KAJIAN**	136
	3.1	Pendahuluan	136
	3.2	Reka Bentuk Kajian	137
	3.3	Populasi dan Sampel Kajian	141
	3.4	Instrumen Kajian	147
	3.5	Kesahan dan Kebolehpercayaan Instrumen Kajian	153
		3.5.1 Kesahan Instrumen	153
		3.5.2 Kajian Rintis	171
		3.5.3 Kebolehpercayaan Instrumen	173
	3.6	Etika Kajian	175
	3.7	Prosedur Pengumpulan Data	179
	3.8	Prosedur Penganalisisan Data	183
		3.8.1 Analisis Deskriptif	183
		3.8.2 Analisis Ujian MANOVA	184
		3.8.3 Analisis laluan PLS-SEM	185
	3.9	Penutup	187
BAB	**4**	**DAPATAN KAJIAN**	188
	4.1	Pendahuluan	188
	4.2	Kadar Sambutan	190
	4.3	Pengimbasan Data dan Analisis Permulaan	191

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.4 Pentaksiran Outliers 192

4.5 Ujian Normaliti 193

4.6 Ujian Multikolinearan 194

4.7 Profil Responden 196

4.8 Analisis Deskriptif 197

4.8.1 Persepsi GPI Novis Terhadap Keberkesanan Latihan 198

4.8.1.1 Kepuasan Sistem Pengurusan Latihan 199

4.8.1.2 Kepuasan Kepada Pensyarah 201

4.8.1.3 Kepuasan Kemudahan Utiliti Latihan 203

4.8.1.4 Prestasi Pembelajaran 204

4.8.1.5 Prestasi Individu 205

4.8.1.6 Prestasi Organisasi 207

4.8.2 Persepsi GPI Novis Terhadap Kualiti Modal Insan 209

4.8.2.1 Malakah Lisāniyyah 210

4.8.2.2 Malakah ‘Ilmiyyah 212

4.8.2.3 Malakah Ṣināʻiyyah 214

4.8.2.4 Malakah al-Ṭāʻah 217

4.8.2.5 Malakah Imāniyyah 219

4.9 Analisis Inferensi (Ujian MANOVA) 221

4.9.1 Perbezaan Keberkesanan Latihan GPI berdasarkan Jantina, Tempat Pengajian dan Pencapaian Akademik 226

4.9.1.1 Perbezaan Berdasarkan Jantina 227

4.9.1.2 Perbezaan Berdasarkan Tempat Pengajian 229

4.9.1.3 Perbezaan Berdasarkan Pencapaian Akademik 231

4.9.2 Perbezaan Kualiti Modal Insan GPI berdasarkan Jantina, Tempat Pengajian dan Pencapaian Akademik 233

4.9.2.1 Perbezaan Berdasarkan Jantina 233

4.9.2.2 Perbezaan Berdasarkan Tempat Pengajian 236

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.9.2.3 Perbezaan Berdasarkan Pencapaian Akademik 237

4.10 Penilaian Model Laluan PLS-SEM 239

4.10.1 Penilaian Model Pengukuran 239

4.10.1.1 Kebolehpercayaan Indikator 241

4.10.1.2 Kebolehpercayaan Ketekalan Dalaman 241

4.10.1.3 Kesahan Konvergen 242

4.10.1.4 Kesahan Diskriminan 245

4.10.2 Penilaian Model Struktural 251

4.10.2.1 Penilaian Kesignifikan Laluan Koefisien 251

4.10.2.2 Penilaian Tahap Nilai R-squared 256

4.10.2.3 Penilaian Kesan Saiz 257

4.10.2.4 Importance Performance Map Analysis 259

4.11 Penutup 266

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

BAB 5 PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN 267

5.1 Pendahuluan 267

5.2 Ringkasan Dapatan Kajian 268

5.3 Perbincangan Dapatan Kajian 271

5.3.1 Persepsi GPI Novis Terhadap Keberkesanan Latihan GPI 272

5.3.2 Persepsi GPI Novis Terhadap Kualiti Modal Insan 279

5.3.3 Perbezaan Keberkesanan Latihan GPI Berdasarkan Jantina,Tempat Pengajian dan Pencapaian Akademik 288

5.3.4 Perbezaan Kualiti Modal Insan GPI Berdasarkan Jantina, Tempat Pengajian dan Pencapaian Akademik 292

5.3.5 Pengaruh Keberkesanan Latihan GPI Terhadap Kualiti Modal Insan GPI 296

5.4 Rumusan Kajian 310

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

5.5	Implikasi Kajian	314
	5.5.1 Implikasi Terhadap Teori dan Model Kajian	314
	5.5.2 Implikasi Terhadap Latihan GPI di Malaysia	321
5.6	Cadangan Kajian Lanjutan	324
5.7	Penutup	326
RUJUKAN		327
LAMPIRAN		349

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

SENARAI JADUAL

No. Jadual **Muka Surat**

No. Jadual		Muka Surat
2.1	Perbandingan Struktur Kurikulum ISMPI IPG dan UM	70
3.1	Saiz Populasi GPI Novis Mengikut Negeri Seluruh Malaysia	141
3.2	Saiz Populasi GPI Novis Berdasarkan Kategori Jantina dan Tempat Pengajian	142
3.3	Pemboleh ubah Keberkesanan Latihan Berdasarkan daripada Sumber Soal Selidik Kajian Lepas	149
3.4	Pemboleh ubah Modal Insan GPI Menerusi Teori Malakah Ibnu Khaldun daripada Sumber Soal Selidik Kajian Lepas.	150
3.5	Pemboleh ubah Modal Insan GPI Menerusi Teori Malakah Ibnu Khaldun daripada Sumber Kajian Lepas.	151
3.6	Taburan item soal selidik untuk kajian rintis	152
3.7	Penilaian panel pakar penilai terhadap item-item kajian	157
3.8	Rumusan Penilaian Panel Pakar Penilai Terhadap Pemboleh ubah Kajian	169
3.9	Klasifikasi Indeks Kebolehpercayaan Alpha Cronbach	173
3.10	Nilai Kebolehpercayaan Bagi Setiap Pemboleh ubah Soal Selidik Kajian	174
3.11	Rumusan Hasil Analisis Kesahan dan Kebolehpercayaan	174
3.12	Jenis dan Kaedah Analisis Kajian	186
4.1	Kadar Sambutan Borang Soal Selidik	190
4.2	Ujian Normaliti Berdasarkan Skewness dan Kurtosis	194
4.3	Nilai Variance Inflated Factor (VIF)	195
4.4	Matriks Korelasi Pemboleh Ubah Pendam	196
4.5	Profil Responden Kajian	197
4.6	Interpretasi Persepsi GPI Novis Berdasarkan Petunjuk Nilai Skor Min	198
4.7	Min, Sisihan Piawai dan Persepsi GPI Novis Terhadap Pemboleh Ubah Keberkesanan Latihan GPI.	199

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.8 Peratusan, Min dan Sisihan Piawai bagi Pemboleh Ubah Kepuasan Sistem Pengurusan Latihan 201

4.9 Peratusan, Min dan Sisihan Piawai bagi Pemboleh Ubah Kepuasan Kepada Pensyarah 202

4.10 Peratusan, Min dan Sisihan Piawai bagi Pemboleh Ubah Kepuasan Kemudahan Utiliti Latihan 204

4.11 Peratusan, Min dan Sisihan Piawai bagi Pemboleh Ubah Prestasi Pembelajaran 205

4.12 Peratusan, Min dan Sisihan Piawai bagi Pemboleh Ubah Prestasi Individu 206

4.13 Peratusan, Min dan Sisihan Piawai bagi Pemboleh Ubah Prestasi Organisasi 209

4.14 Min, Sisihan Piawai dan Persepsi GPI Novis Terhadap Pemboleh Ubah Kualiti Modal Insan 210

4.15 Peratusan, Min dan Sisihan Piawai bagi Pemboleh Ubah Malakah Lisāniyyah 212

4.16 Peratusan, Min dan Sisihan Piawai bagi Pemboleh Ubah Malakah ‘Ilmiyyah 214
05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
4.17 Peratusan, Min dan Sisihan Piawai bagi Pemboleh Ubah Malakah Ṣinā‘iyyah 216

4.18 Peratusan, Min dan Sisihan Piawai bagi Pemboleh Ubah Malakah al-Ṭā‘ah 218

4.19 Peratusan, Min dan Sisihan Piawai bagi Pemboleh Ubah Malakah Imāniyyah 220

4.20 Hasil ujian Box M untuk pemboleh ubah bersandar keberkesanan latihan GPI berdasarkan Jantina, tempat pengajian dan pencapaian akademik. 224

4.21 Hasil ujian Box M untuk pemboleh ubah bersandar kualiti modal insan GPI berdasarkan Jantina, tempat pengajian dan pencapaian akademik. 224

4.22 Perbezaan Keseluruhan Pemboleh Ubah Keberkesanan Latihan GPI Berdasarkan Jantina 227

4.23 Perbezaan Setiap Pemboleh Ubah Keberkesanan Latihan GPI Berdasarkan Jantina 228

4.24 Nilai Min Perbezaan Pemboleh Ubah Keberkesanan Latihan GPI Berdasarkan Jantina 229

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.25	Perbezaan Keseluruhan Pemboleh Ubah Keberkesanan Latihan GPI Berdasarkan Tempat Pengajian	230
4.26	Perbezaan Setiap Pemboleh Ubah Keberkesanan Latihan GPI Berdasarkan Tempat Pengajian	230
4.27	Nilai Min Perbezaan Pemboleh Ubah Keberkesanan Latihan GPI Berdasarkan Tempat Pengajian	231
4.28	Perbezaan Keseluruhan Pemboleh Ubah Keberkesanan Latihan GPI Berdasarkan Pencapaian Akademik	231
4.29	Perbezaan Setiap Pemboleh Ubah Keberkesanan Latihan GPI Berdasarkan Pencapaian Akademik	232
4.30	Nilai Min Perbezaan Pemboleh Ubah Keberkesanan Latihan GPI Berdasarkan Pencapaian Akademik	233
4.31	Perbezaan Keseluruhan Pemboleh Ubah Kualiti Modal Insan GPI Berdasarkan Jantina	234
4.32	Perbezaan Setiap Pemboleh Ubah Kualiti Modal Insan GPI Berdasarkan Jantina	234
4.33	Nilai Min Perbezaan Pemboleh Ubah Kualiti Modal Insan GPI Berdasarkan Jantina	235
4.34	Perbezaan Keseluruhan Pemboleh Ubah Kualiti Modal Insan GPI Berdasarkan Tempat Pengajian	236
4.35	Perbezaan Setiap Pemboleh Ubah Kualiti Modal Insan GPI Berdasarkan Tempat Pengajian	236
4.36	Nilai Min Perbezaan Pemboleh Ubah Kualiti Modal Insan GPI Berdasarkan Tempat Pengajian	237
4.37	Perbezaan Keseluruhan Pemboleh Ubah Kualiti Modal Insan GPI Berdasarkan Pencapaian Akademik	237
4.38	Perbezaan Setiap Pemboleh Ubah Kualiti Modal Insan GPI Berdasarkan Pencapaian Akademik	238
4.39	Nilai Item Loading, Alpha Cronbach , Kebolehpercayaan Komposit (CR) dan Average Variance Extracted (AVE)	242
4.40	Korelasi Pemboleh ubah Pendam dan Punca Kuasa Dua AVE	246
4.41	Jadual Muatan Silang (Cross Loading)	247
4.42	Nilai HTMT (Heterotrait-Monotrait Ratio)	251
4.43	Jadual Model Keseluruhan Struktural	253

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.44 Variance Explained dalam Pemboleh ubah Pendam Endogenous 257

4.45 Kesan saiz Pemboleh ubah Pendam Menurut Cadangan Cohen (1988). 259

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

SENARAI RAJAH

No. Rajah **Muka Surat**

1.1 Kerangka Konseptual Kajian 20

2.1 KerangkaTeori Malakah Ibnu Khaldun 54

2.2 Kerangka Model Latihan Kirkpatrick 60

2.3 Formulasi Model Konseptual Kajian 61

2.4 Faktor Demografi Kajian 63

2.5 Pemboleh ubah Tahap Reaksi (Kepuasan Latihan) 78

2.6 Aspek-aspek Kepuasan Sistem Pengurusan Latihan 81

2.7 Aspek-aspek Kepuasan Kepada Pensyarah 84

2.8 Aspek-aspek Kepuasan Utiliti Latihan 86

2.9 Aspek-aspek Prestasi Pembelajaran 89

2.10 Aspek-aspek Prestasi Individu 92

2.11 Aspek-aspek Prestasi Organisasi 96

2.12 Aspek-aspek Malakah Lisāniyyah 103

2.13 Aspek-aspek Malakah ʻIlmiyyah 111

2.14 Aspek-aspek Malakah Ṣināʻiyyah 121

2.15 Aspek-aspek Malakah al-Ṭāʻah 127

2.16 Aspek-aspek Malakah Imāniyyah 134

3.1 Carta Alir Fasa-fasa Kajian 140

3.2 Penentuan Sampel Minimum Melalui Perisian G*Power 3.1 143

3.3 Penentuan Saiz Sampel Berdasarkan Persampelan Rawak Berstrata 146

3.4 Carta Alir Prosedur Pengumpulan Data Melalui Edaran Borang Soal Selidik. 182

3.5 Kerangka Metodologi Kajian 186

4.1 Scatter Plot bagi Pemboleh Ubah Bebas dan Bersandar 223

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.2	Penilaian Model Pengukuran dan Model Struktural	239
4.3	Model Pengukuran Secara Keseluruhan	240
4.4	Model Struktural Secara Keseluruhan	252
4.5	Analisis IPMA berdasarkan Kuadran	260
4.6	Analisis IPMA Terhadap Malakah Lisāniyyah	261
4.7	Analisis IPMA Terhadap Malakah ʻIlmiyyah	262
4.8	Analisis IPMA Terhadap Malakah Ṣināʻiyyah	263
4.9	Analisis IPMA Terhadap Malakah al-Ṭāʻah	264
4.10	Analisis IPMA Terhadap Malakah Imāniyyah	265
5.1	Cadangan Model Latihan GPI di Malaysia	320

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

SENARAI SINGKATAN/SIMBOL

ANOVA	Analysis of variance
a.s.	‘Alaihis-Salām
AVE	Average Variance Extracted
BPPDP	Bahagian Perancangan & Penyelidikan Dasar Pendidikan
BPSH	Bahagian Pengurusan Sekolah Harian
CFA	Confirmatory Factor Analysis
EFA	Exploratory Factor Analysis
f^2	Effect Size
FSK	Fakulti Sains Kemanusiaan
GPI	Guru Pendidikan Islam
ICT	Teknologi Maklumat dan Komunikasi
IPG	Institut Pendidikan Guru
IPMA	Importance-Performance Map Analysis
IPS	Institut Pengajian Siswazah
IPT	Institusi Pendidikan Tinggi
ISMPI	Ijazah Sarjana Muda Pendidikan Islam
JERI	Jasmani, Emosi, Rohani dan Intelek
JPN	Jabatan Pendidikan Negeri
JPNS	Jabatan Pendidikan Negeri Selangor
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
MANOVA	Multivariate Analysis of Variance
MQA	Malaysian Qualification Agency
PBS	Pentaksiran Berasaskan Sekolah
PISMP	Program Ijazah Sarjana Muda Pendidikan
PLS	Partial Least Square

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

PNGK	Purata Nilai Gred Kumulatif
PPPM	Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia
R^2	R-Squared
r.a.	Raḍiyallāhu ‘Anhu/ Raḍiyallāhu ‘Anhā
ROE	Return of Expactation
ROI	Return of Investment
SAW	SallalLāhu ‘Alayhi Wasallam
SEM	Structural Equation Modeling
SGM	Standard Guru Malaysia
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences
SWT	Subḥānahu wa Ta‘ālā
UCM	Universiti Chiang Mai
UKM	Universiti Kebangsaan Malaysia
UM	Universiti Malaya
UMS	Universiti Malaysia Sabah
UPSI	Universiti Pendidikan Sultan Idris
VIF	Variance Inflated Factor

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

JADUAL TRANSLITERASI

Huruf Arab	Huruf Latin	Contoh Asal	Contoh Transliterasi
ء	’	سأل	sa’ala
ب	b	بدل	badala
ت	t	تمر	tamr
ث	th	ثورة	thawrah
ج	j	جمال	jamāl
ح	ḥ	حديث	ḥadīth
خ	kh	خالد	khālid
د	d	ديوان	diwān
ذ	dh	مذهب	madhhab
ر	r	رحمن	raḥmān
ز	z	زمزم	zamzam
س	s	سراب	sarāb
ش	sh, sy	شمس	shams/ syams
ص	ṣ	صبر	ṣabr
ض	ḍ	ضمير	ḍamīr
ط	ṭ	طاهر	ṭāhir
ظ	ẓ	ظهر	ẓuhr
ع	‘	عبد	‘abd
غ	gh	غيب	ghayb
ف	f	فقه	fiqh
ق	q	قاضي	Qāḍī
ك	k	كأس	ka’s
ل	l	لبن	laban
م	m	مزمار	mizmār
ن	n	نوم	nawm
ه	h	هبط	habaṭa
و	w	وصل	waṣl
ي	y	يسار	yasār

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Vokal Pendek

Huruf Arab	Huruf Latin	Contoh Asal	Contoh Transliterasi
ـَـ	a	فَعَلَ	fa‘ala
ـِـ	i	حَسِبَ	ḥasiba
ـُـ	u	كُتِبَ	kutiba

Vokal Panjang

Huruf Arab	Huruf Latin	Contoh Asal	Contoh Transliterasi
ا ، ى	ā	كاتب ، قضى	kātib, qaḍā
ي	ī	كريم	karīm
و	ū	حروف	ḥurūf

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Diftong

Huruf Arab	Huruf Latin	Contoh Asal	Contoh Transliterasi
وْ	aw	قول	qawl
يْ	ay	سيف	sayf
يَ	iyy/i	رجعى	rai‘iyy / raj‘i
و	uww/u	عدو	‘aduww / ‘adu

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

SENARAI LAMPIRAN

A	Borang Soal Selidik
B	Panel Pakar Penilai Instrumen
C	Contoh Borang Penilaian Pakar
D	Surat Permohonan Penyelidikan
E	Surat Kebenaran Penyelidikan
F	Profil Responden
G	Analisis Normaliti
H	Analisis Kebolehpercayaan
I	Analisis Deskriptif
J	Analisis Ujian MANOVA
K	Analisis PLS-SEM

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

BAB 1

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Era pendidikan pada masa kini memerlukan modal insan guru berkualiti yang dapat berperanan dalam menjayakan dasar pendidikan negara ke arah pendidikan bertaraf dunia. Kejayaan pendidikan negara sangat bergantung kepada keupayaan kualiti modal insan guru menterjemahkannya dalam lapangan persekolahan dengan melahirkan kemenjadian pelajar yang berilmu pengetahuan, berketrampilan, berakhlak mulia, bertanggungjawab dan berkeupayaan mencapai kesejahteraan diri (Jemaah Nazir & Jaminan Kualiti, 2010). Laporan tahunan 2017, Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025, menggariskan bahawa Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) komited dalam meningkatkan kualiti guru bagi menyumbang kepada pengukuhan sistem pendidikan negara bertaraf dunia. Penekanan terhadap guru berkualiti bermula daripada proses yang ketat semasa pengambilan guru, semasa proses latihan perguruan dan ketika berkhidmat di sekolah

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

atau pelbagai peringkat pengurusan pendidikan. Hal ini bagi memastikan guru Malaysia kekal berkualiti sepanjang perkhidmatan mereka. Antara ciri-ciri guru yang berkualiti ialah sikap penyayang dan sabar terhadap pelajar, mempunyai sahsiah yang dapat dijadikan suri teladan, mempunyai pengetahuan kandungan yang mendalam dan bidang lain yang berkaitan serta dapat melaksanakan pengajaran yang menarik dan berkesan (Unit Pelaksanaan dan Prestasi Pendidikan, 2018).

Faktor latihan perguruan merupakan aspek penting dalam menjayakan hasrat KPM untuk melahirkan guru yang mempunyai modal insan yang berkualiti. Latihan guru di Malaysia dilaksanakan oleh KPM untuk mendedahkan latihan yang komprehensif kepada bakal guru di institusi pendidikan tinggi (IPT) bagi menyesuaikan mereka dengan tugas apabila berada di dalam bilik darjah nanti. Institut pendidikan guru (IPG) dan universiti bertanggungjawab menawarkan pelbagai kursus pendidikan bagi pelajar-pelajar yang berminat dalam bidang perguruan. Menurut Caroline David dan Abdul Said Ambotang (2014), pemantapan aspek keguruan kepada bakal guru merupakan tanggungjawab penting yang digalas oleh pihak IPG dan universiti pada masa kini.

KPM menyedari peranan untuk melahirkan modal insan guru yang berkualiti melalui usaha penyediaan latihan yang berfokus dan menambah baik kebolehan guru secara holistik (Muhammad Faizal A. Ghani & Crow, 2013). KPM telah melaksanakan penambahbaikan secara komprehensif untuk menyediakan lebih banyak peluang dan akses kepada pendidikan dan latihan guru yang berkualiti. Lokman Mohd Tahir dan Kalsom Saleh (2011) menyatakan program latihan perguruan di Malaysia dibentuk melalui model berdasarkan objektif program, isi kandungan program, keupayaan tenaga pengajar, bahan bantu yang digunakan, komitmen, perubahan sikap, peningkatan pengetahuan dan kemahiran serta pengurusan penilaian. Di negara maju

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

seperti Amerika Syarikat dan Britain, pembinaan beberapa model latihan guru yang dilaksanakan menepati keperluan semasa (Jasper, 2006). Hal tersebut digambarkan oleh Speck dan Knipe (2005) bahawa di Amerika Syarikat, hasil dapatan kajian mengenai pendidikan telah membantu pihak sekolah mengadakan sebuah program latihan profesionalisme guru yang berkualiti tinggi dan berterusan. Guru disediakan peluang untuk mengamalkan teori yang dipelajari, melaksanakan kajian dan melakukan refleksi.

Begitu juga penyediaan dan latihan guru Pendidikan Islam (GPI), perlu difokuskan kepada usaha melatih GPI ke arah melahirkan modal insan GPI yang berkualiti. Kualiti modal insan GPI yang cemerlang boleh dilahirkan dengan menekankan kepada pembangunan insan guru berteraskan konsep *mudarris, mu'addib, murabbī, mursyid* dan *mu'allim.* (Ab. Halim Tamuri, Muhamad Faiz Ismail & Kamarul Azmi Jasmi, 2012). Modal insan GPI yang berkualiti ialah mereka yang mempunyai dan memiliki ilmu pengetahuan dan kualiti profesionalisme yang mendalam melalui proses pengajaran dan pembelajaran. Selain itu, mereka juga mempunyai keperibadian yang tinggi yang boleh dicontohi dan diteladani oleh pelajar serta berkemampuan dalam mewujudkan komunikasi yang baik dengan pelajar (Ghazali Darussalam, 2012).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.2 Latar Belakang Kajian

Setiap GPI yang akan ditempatkan untuk berkhidmat di sekolah-sekolah di seluruh Malaysia perlu mengikuti program latihan GPI sama ada di peringkat diploma atau Ijazah Sarjana Muda bagi memantapkan diri mereka dalam menjawat profesion keguruan. Latihan GPI merupakan syarat utama perkhidmatan setiap GPI bagi menjamin keperluan pekerjaan di sepanjang kerjaya mereka. Latihan GPI penting untuk memastikan kualiti modal insan GPI dibentuk berdasarkan tuntutan pendidikan yang sentiasa berubah agar profesion GPI sentiasa relevan di era globalisasi kini.

Peningkatan kualiti modal insan GPI telah digariskan dalam 11 anjakan PPPM 2013-2025 (KPM, 2013). Hasrat tersebut dilaksanakan melalui langkah-langkah meningkatkan dan menguatkuasakan standard kemasukan ke program latihan perguruan dan meningkatkan keberkesanan latihan pra perkhidmatan. Menurut Asmawati Suhid, Abd. Muhsin Ahmad, Syaza Mohd Sabri dan Azreen Effendy Mohamad (2015), usaha memantapkan profesion perguruan melalui latihan akan memberi impak yang sangat besar kepada warga pendidik seterusnya mereka akan bersaing dalam meningkatkan kualiti pendidikan. Ab. Halim Tamuri dan Mohd Khairul Azman Ajuhary (2010) dalam membicarakan GPI sebagai *mu‘allim* telah menyarankan keperluan latihan khusus kepada bakal-bakal GPI sama ada di IPG dan universiti sebagai salah satu komponen kemahiran sebelum mereka melangkah kaki ke alam perguruan yang sebenar. Hal ini kerana sebagai seorang *mu‘allim*, seorang guru perlu mendapat latihan yang cukup di dalam ilmu kandungan dan ilmu asas pendidikan sebagai persediaan untuk menjalankan tugas sebagai seorang *mu‘allim* yang profesional. Menurut Buhari Luneto (2015), GPI perlu menerima latihan yang panjang agar mereka dapat melengkapkan profesionalisme keguruan yang mantap sebelum mereka berkhidmat dalam lapangan sebenar.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Hasil daripada latihan, GPI seharusnya memiliki kualiti komunikasi yang berkesan, kepelbagaian ilmu pengetahuan yang mendalam, menguasai ilmu pedagogi yang mantap dan mempunyai sahsiah yang mulia. Menurut Ab. Halim Tamuri, Khadijah Abdul Razak, Mohd Aderi Che Noh dan Mohd Izham Hamzah (2016), seseorang GPI yang berkualiti perlu menggunakan bahasa yang sesuai dan komunikasi yang berkesan serta menjaga kesantunan bahasa semasa berkomunikasi. Ghazali Darussalam (2012) menyatakan GPI berkualiti mempunyai kemahiran komunikasi yang tinggi serta berkemampuan menyampaikan idea dan mesej dengan berkesan dalam pelbagai situasi serta berkemampuan dalam mewujudkan komunikasi yang berkesan di antara guru dan pelajar ketika proses pengajaran dan pembelajaran.

GPI seharusnya memiliki pelbagai ilmu pengetahuan secara mendalam, terutama mendalami mata pelajaran yang diajar. Al-Abrāsyī (1976) dan al-Naḥlawī (1983) menekankan bahawa seseorang GPI perlu berusaha meningkatkan pengetahuan bidang ilmu yang diajar serta dapat menguasai pelbagai ilmu pengetahuan lain. Hal ini kerana seseorang GPI yang mempunyai kefahaman yang mendalam terhadap sesuatu ilmu akan lebih dipercayai dan dihormati oleh pelajarnya. Ibnu Khaldūn (2004) telah memperincikan ilmu kepada dua bahagian iaitu ilmu berdasarkan *naqlī*, iaitu ilmu berasaskan sumber wahyu, dan ilmu *ʻaqlī*, iaitu ilmu berasaskan sumber akal. Kedua-dua ilmu ini perlu dikuasai oleh setiap GPI. Maka peranan GPI dalam menguasai ilmu *naqlī* dan ilmu *ʻaqlī* seharusnya menjadi amalan kerana mereka akan memindahkan ilmu yang dimiliki kepada para pelajar.

Selain daripada menguasai ilmu yang berkaitan dengan isi kandungan pelajaran, para GPI juga perlu menguasai pedagogi iaitu berpengetahuan dan mempunyai kemahiran mengajar yang meliputi aktiviti perancangan, pengelolaan, penyampaian, bimbingan dan penilaian dengan tujuan menyebarkan ilmu

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

pengetahuan atau kemahiran kepada pelajar dengan berkesan, iaitu menggunakan pendekatan, strategi, kaedah dan teknik mengajar berlandaskan teori pengajaran dan pembelajaran (Kamarul Azmi Jasmi & Ab. Halim Tamuri, 2007). Kualiti modal insan GPI dibentuk bukan hanya untuk memiliki kefahaman kandungan pengajaran sahaja, malah perlu mempunyai daya inovasi dalam mendidik serta sikap yang profesional.

Ahmad Yunus Kasim dan Ab. Halim Tamuri (2010) telah menjelaskan bahawa pengetahuan pedagogi kandungan menekankan keupayaan guru mengolah kefahaman pengetahuan kandungan yang disampaikan kepada pelajar, keupayaan guru mempelbagaikan kaedah pengajaran yang sesuai agar mudah difahami pelajar dan kefahaman guru terhadap ciri-ciri dan kebolehan pelajar. Sehubungan itu, guru perlu berkemampuan untuk melaksanakan metodologi pengajaran tilawah al-Quran, hafazan, kefahaman hadis, akidah, sirah, ibadah dan juga akhlak yang berbeza. Hal ini kerana setiap bidang ilmu ini mempunyai kandungan yang berbeza antara satu sama lain dan metodologi yang berbeza.

Di samping itu, GPI juga perlu memiliki sifat-sifat keperibadian yang unggul, ketokohan dan perwatakan yang baik untuk memastikan keberkesanan dalam menyampaikan ilmu pengetahuan. Sebagai suri teladan, GPI mesti mempunyai sahsiah yang unggul supaya mereka boleh dicontohi dan dihormati. Tingkah laku dan sikap GPI sentiasa diperhatikan dan dinilai oleh pelajar-pelajar, bukan sahaja semasa proses pengajaran dan pembelajaran di dalam bilik darjah atau di dalam sekolah, malah juga ketika di luar kawasan sekolah (Ab. Halim Tamuri et al., 2012).

GPI yang berkualiti mampu untuk mendidik pelajar dan masyarakat kembali kepada agama Allah SWT dan melaksanakan segala suruhan-Nya dan meninggalkan segala larangan-Nya. Sebagaimana didikan Rasulullah SAW yang menyeru manusia

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

membuktikan keesaan dan kekuasaan Allah SWT, membersihkan hati-hati manusia daripada kesesatan serta mengajarkan ilmu pengetahuan dan hukum-hukum Allah SWT. Firman Allah SWT dalam Surah al-Jumu'ah (62: 2),

هُوَ ٱلَّذِى بَعَثَ فِى ٱلْأُمِّيِّينَ رَسُولاً مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَابَ وَٱلْحِكْمَةَ وَإِن كَانُواْ مِن قَبْلُ لَفِى ضَلاَلٍ مُّبِينٍ

> Maksudnya
> Dialah yang telah mengutus dalam kalangan orang-orang (Arab) yang Ummiyyin, seorang Rasul (Nabi Muhammad SAW) dari bangsa mereka sendiri, yang membacakan kepada mereka ayat-ayat Allah (yang membuktikan keesaan Allah dan kekuasaan-Nya), dan membersihkan mereka (dari iktikad yang sesat), serta mengajarkan mereka Kitab Allah (al-Quran) dan Hikmah (pengetahuan yang mendalam mengenai hukum-hukum syarak). Dan sesungguhnya mereka sebelum (kedatangan Nabi Muhammad) itu adalah dalam kesesatan yang nyata.
>
> (Abdullah Muhammad Basmeih, 2001)

Menurut Sayyid Quṭb (2011), ayat ini berasaskan kaum *Ummi* (bangsa Arab yang buta huruf) yang diturunkan al-Quran dan seorang Rasul untuk mengangkat darjat mereka dan mengeluarkan mereka daripada kebutaan huruf, mengubah keadaan jiwa dan hidup mereka serta membezakan mereka dari umat-umat yang lain. Justeru, sebagai pewaris Nabi SAW, tugas GPI bukan sekadar mengajar atau mendidik di sekolah sahaja, malahan menjadi penyambung amanah Rasulullah SAW dalam berdakwah dan menyampaikan seruan ke arah keimanan dan ketakwaan kepada Allah SWT serta mengeluarkan manusia daripada belenggu kesesatan. Oleh itu, pemantapan kualiti dalam kalangan GPI perlu diusahakan dari segi kecemerlangan ilmu terutamanya ilmu agama, keupayaan berkomunikasi dengan berkesan, kebolehan untuk menjadi pendidik yang cemerlang dan mempunyai sahsiah yang unggul dan terpuji. Pendidikan yang juga merupakan medan dakwah, menuntut GPI untuk memiliki kualiti guru yang mempunyai rasa tanggungjawab yang lebih terhadap pelajar serta berintegriti dalam menjalankan tugas (Abd Ghafar Mahmud, 2011).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.3 Pernyataan Masalah Kajian

Pembangunan kualiti modal insan GPI menjadi keutamaan dalam agenda pemantapan sistem Pendidikan Islam negara. Peranan dan fungsi GPI merupakan aspek terpenting untuk melahirkan dan membangunkan modal insan yang seimbang dan bertepatan dengan kehidupan beragama (Mustapha Kamal Ahmad Kasim, Zahiah Haris & Abdullah Yusof, 2010). Berdasarkan beberapa kajian lepas, kualiti modal insan GPI terbahagi kepada empat komponen utama iaitu kualiti komunikasi, kualiti ilmu kandungan, kualiti profesionalisme yang berkaitan kaedah pengajaran dan pembelajaran, serta kualiti sahsiah diri GPI itu sendiri (Ab. Halim Tamuri et. al., 2016; Ghazali Darussalam 2012; Noornajihan Jaafar, 2014). Keempat-empat kualiti tersebut telah digariskan oleh kebanyakan ulama Islam terdahulu seperti Imam al-Ghazālī (t.t.) dan Ibnu Khaldūn (2004). Walau bagaimanapun, terdapat beberapa kajian yang menunjukkan GPI di Malaysia masih mempunyai tahap kualiti yang rendah dalam kesemua komponen tersebut.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Nurul Salmi Mohd Dazali dan Mohd Isha Awang (2014) mendapati kemahiran komunikasi dalam kalangan kebanyakan guru di sekolah masih rendah dan tidak selaras dengan tahap akademik mereka. Nor Shafrin Ahmad, Fadzilah Amzah, dan Rahimi Che Aman (2009) juga mendapati kelemahan guru-guru di Malaysia dalam menguasai komunikasi lisan dan bukan lisan secara efektif sangat berkaitan dengan kesukaran mereka menjelaskan sesuatu sebutan dengan betul, kelancaran dalam menyampaikan pengajaran, juga terbatas dengan penggunaan buku teks. Guru juga masih mempunyai masalah dalam intonasi, suara yang senada dan tidak menarik. Bagi aspek bukan lisan pula, ada guru yang tidak dapat menunjukkan eksperesi muka yang bersungguh-sungguh. Eksperesi muka adalah penting semasa menerangkan

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

atau menggambarkan sesuatu untuk memahamkan pelajar (Nor Shafrin Ahmad et al., 2009).

Selain permasalahan kualiti komunikasi dalam kalangan GPI, mereka juga mempunyai kualiti yang tidak memuaskan dalam aspek ilmu pengetahuan. Masih terdapat dalam kalangan GPI yang belum begitu mahir menguasai ilmu kandungan khususnya yang berkaitan dengan ilmu *naqlī* dan ilmu *aqlī* (Habibah Ramlie, 2017). GPI masih lagi mempunyai pencapaian yang kurang memberangsangkan dari segi penguasaan ilmu tilawah al-Quran dan tajwid (Rashidah Md Hassan, 2017), qiraat dan taranum (Paharudin Arbain, Misnan Jemali, Ibrahim Hashim & Azmil Hashim, 2014), ilmu tamadun Islam (Rozita Che Mustapha, Ezad Azraai Jamsari, Norshahidah Zakaria & Norliyana Mohd Talib, 2011), ilmu bahasa Arab dan ilmu turath Islam (Noor Shamshinar Zakaria, Zetty Nurzuliana Rashed & Mohd Kamal Din, 2014) dan ilmu fardu ‘ain dan fardu kifayah (Nurul Asiah Fasehah Muhamad, 2015). GPI juga disaran untuk bertanggungjawab dengan ilmu yang dimiliki dan tidak wajar mengeluarkan hukum tanpa ilmu yang mendalam (Salbiah Mohamad Salleh, Mazzlida Mat Deli, Jamil Ahmad & Mohd Aderi Che Noh, 2016). Selain itu, seseorang GPI perlu mendalami dan menguasai ilmu pengetahuan lain seperti pengetahuan sejarah, geografi, matematik, bahasa dan sebagainya (Al-Naḥlawī, 1983; Ab. Halim Tamuri et al, 2012). GPI juga perlu menguasai ilmu semasa, terkini dan kontemporari dan bukan hanya terbatas kepada ilmu yang terkandung dalam silibus sahaja (Habibah Ramlie, 2017). Namun, kajian oleh Zanaton Iksan, Mohd Noor Saper dan Zetty Nurzuliana Rashed (2016) mendapati GPI kurang mampu untuk menguasai ilmu sains moden dan masih menunjukkan tahap yang sederhana terhadap ilmu teknologi maklumat dan komunikasi (ICT) (Ab. Halim Tamuri et al., 2016).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Di samping itu, GPI juga didapati masih tidak mengamalkan kualiti profesional dengan baik terutamanya dari sudut kaedah pengajaran dan pembelajaran. Mohd Kamal Hassan (2012) menyatakan cara mengajar GPI sering dianggap menjadi punca kepada kegagalan membentuk jiwa yang kental dalam diri umat Islam. Ab. Halim Tamuri et al. (2012) mendapati kualiti GPI yang kurang memuaskan berbanding dengan tuntutan agama Islam itu sendiri sangat berkait rapat dengan kelemahan penguasaan ilmu pengkaedahan pengajaran dan pembelajaran. Kamarul Azmi Jasmi (2011) mendapati GPI masih kurang mahir mengajar, tidak kreatif dalam kaedah pengajaran dan mereka lebih banyak menggunakan pendekatan *chalk and talk* serta terlalu *text book centered* dan amat kurang sekali menggunakan pendekatan pengajaran yang terbaru. Mereka masih belum kreatif dalam menggunakan bahan pengajaran dan pendekatan pengajaran, malah tahap pengajaran mereka masih pada tahap sederhana (Mohd. Aderi Che Noh, Mohd Sofian Mat Ludin & Asmawati Suhid, 2013).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Selain itu, kelemahan kualiti sahsiah dalam kalangan GPI juga dibahaskan oleh kebanyakan pengkaji dalam bidang Pendidikan Islam. Mohd Kamal Hassan (2012) mengutarakan bahawa kelemahan penghayatan Islam dalam kalangan umat pada hari ini hasil daripada watak GPI yang tidak berkualiti. Hal ini disokong oleh Ab. Halim Tamuri et al. (2012) yang mendapati rendahnya kualiti personaliti GPI telah mencalarkan imej agama Islam itu sendiri. Pandangan mereka dapat dibuktikan dengan beberapa kes jenayah yang melibatkan GPI yang telah dilaporkan dalam akhbar-akhbar tempatan seperti penggunaan bahasa yang kesat, pertuduhan mencabul kehormatan, melakukan kelucahan melampau, jenayah seks (Farah Marshita Abdul Patah, 2018) dan sehinggalah kepada jenayah pembunuhan (Umavathi Ramayah, 2015). Menurut al-Attas (2015), kepincangan sahsiah umat Islam disebabkan sikap tidak bertanggungjawab, ketidakpatuhan kepada Allah SWT

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

dalam melakukan ibadah dan mengabaikan prinsip iman kepada Allah SWT yang telah menjadikan mereka insan yang tiada adab.

Pembentukan modal insan GPI yang berkualiti dalam setiap komponen yang diutarakan seharusnya melalui suatu proses latihan GPI yang cukup untuk mengukur tahap kesediaan mereka menjalankan tugas sebagai seorang GPI yang cemerlang (Ab. Halim Tamuri & Mohd Khairul Azman Ajuhary, 2010). KPM telah menyediakan latihan perguruan secara komprehensif dari sudut objektif program, isi kandungan program, keupayaan tenaga pengajar serta bahan sumber dan infrastruktur (Lokman Mohd Tahir & Kalsom Saleh, 2011).

Menurut Abdul Ghani Kanesan Abdullah, Aziah Ismail, Abdul Rashid Mohamad, Nor Shafrin Ahmad dan Fadillah Amzah (2007), tadbir urus IPT perlu peka terhadap program-program akademik dan latihan yang ditawarkan agar seiring dengan peranan mereka dalam menyediakan modal insan guru yang memenuhi tuntutan pasaran. Namun, Noor Hisham Md Nawi (2012) menyatakan struktur latihan GPI di kebanyakan IPT di Malaysia masih menurut acuan Barat yang memberi kesukaran untuk melahirkan para pendidik yang memiliki kualiti *ta'dib*, *tarbiyyah* dan *ta'lim.* Kenyataan ini disokong oleh dapatan penilaian *Malaysian Qualification Agency* (MQA) terhadap program latihan GPI di IPG yang mendapati kandungan kursus latihan GPI yang sedia ada perlu ditambah baik (IPG Kent, 2014). Malahan, terdapat GPI yang kurang mendapat pendedahan dan latihan yang khusus dalam subjek kurikulum ilmu agama, penggunaan bahan sumber dan teknologi serta pelaksanaan pedagogi menyebabkan kualiti GPI dipersoalkan (Ab. Halim Tamuri & Siti Muhibah Haji Nor, 2015; Mohd Faeez Ilias, Kalthom Husain, Mohd Amin Mohd Noh, Zetty Nurzuliana Rashed & Murihah Abdullah, 2016; Rozita Che Mustapha et. al. 2011).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Selain itu, kelayakan dan kepakaran pensyarah juga menjadi isu penting dalam sistem latihan GPI di Malaysia. Dapatan penilaian MQA menekankan penambahbaikan kelayakan pensyarah yang mengajar di IPG perlu dipertingkatkan kerana ia memberi impak kepada pembangunan GPI yang berkualiti (IPG Kent, 2014). Keupayaan pensyarah mengendalikan kursus, gaya persembahan teknik atau kaedah penyampaian dan pengajaran yang digunakan perlu dititik beratkan semasa mengendalikan kursus (Bagiyono, 2012; Mohd Azmi Mat Yusoff et al., 2016).

Di samping itu, faktor kemudahan prasarana dan utiliti juga menjadi isu penting di IPT. Juliana Osong, Norafidah Noralidin, Widayati Harun, Ravi Margapandu dan Shukiman (2015) dan Syed Khalid Syed Idrus (2018), menyatakan guru pelatih di IPG tidak berpuas hati dengan kemudahan yang disediakan seperti penyediaan kemudahan bilik kuliah, kebolehfungsian peralatan pembelajaran dan tahap kelajuan dan capaian internet di kampus IPG. Menurut Zahiah Haris dan Mustapha Kamal Ahmad Kassim (2011), perhatian kepada infrastruktur seperti kemudahan internet, bahan bacaan terkini di pusat sumber, komputer dan LCD di dalam semua bilik kuliah oleh pihak pentadbir di semua IPT hendaklah diutamakan kerana ianya bertujuan untuk memastikan proses pengajaran dan pembelajaran dapat dilakukan secara mudah dan berkesan.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Faktor prestasi GPI juga menjadi tumpuan dalam melahirkan GPI yang berkualiti tinggi. Dapatan penilaian MQA menunjukkan kemampuan GPI memberi sumbangan kepada agama dan masyarakat masih perlu diperbaiki (IPG Kent, 2014). Menurut Noraini Idris et al. (2012), dapatan daripada pentadbir sekolah menunjukkan pelatih GPI yang menjalani praktikum kurang peramah dan keberatan untuk membantu dalam aktiviti-aktiviti sekolah. Mereka juga dilihat kurang persediaan diri dengan ciri-ciri profesional. Justeru, Tengku Sarina Aini Tengku Kasim dan Fatimah

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Sahida Abdulrajak (2018) menyimpulkan bahawa tidak semua GPI yang telah selesai latihan dapat menterjemah dan mengamalkan apa yang telah mereka perolehi dalam program latihan apabila berada di sekolah.

Tambahan pula, faktor demografi juga memainkan peranan penting dalam keberkesanan latihan dan kualiti modal insan GPI. Terdapat beberapa kajian menunjukkan tiga faktor utama iaitu jantina, tempat pengajian dan pencapaian akademik memberi kesan kepada kualiti perkhidmatan latihan, kakitangan pengurusan, fakulti, kurikulum dan kemudahan yang disediakan (Butta & Rehman, 2010; Le Blanc & Nyugen, 1997; Suarman, 2015; Syed Khalid Syed Idrus, 2018). Faktor demografi juga memberi kesan kepada pembangunan kualiti GPI terutamanya dari sudut penguasaan ilmu, kemahiran komunikasi, sahsiah, kemahiran psikologi, budaya keilmuan, kaedah pengajaran, personaliti diri, motivasi dan persekitaran guru (Ab. Halim Tamuri, 2016; Noornajihan Jaafar & Ab. Halim Tamuri, 2015).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Justeru, kajian ini dijalankan dengan tujuan untuk mengenal pasti sejauh mana keberkesanan program latihan GPI yang dilaksanakan di IPG dan universiti dapat memberi kesan untuk melahirkan modal insan GPI yang berkualiti. Pembangunan kualiti modal insan GPI adalah faktor penting dalam menggerak kecemerlangan Pendidikan Islam negara terutamanya dalam menghasilkan umat Islam yang unggul ke arah keredaan Allah SWT.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.4 Objektif Kajian

1. Mengenal pasti persepsi GPI novis terhadap keberkesanan latihan GPI (kepuasan sistem pengurusan latihan, kepuasan kepada pensyarah, kepuasan kemudahan utiliti latihan, prestasi pembelajaran, prestasi individu dan prestasi organisasi).
2. Mengenal pasti persepsi GPI novis terhadap kualiti modal insan GPI *(malakah lisāniyyah, malakah ʻilmiyyah, malakah ṣināʻiyyah, malakah al-ṭāʻah* dan *malakah imāniyyah).*
3. Menganalisis perbezaan keberkesanan latihan GPI (kepuasan sistem pengurusan latihan, kepuasan kepada pensyarah, kepuasan kemudahan utiliti latihan, prestasi pembelajaran, prestasi individu dan prestasi organisasi) dalam kalangan GPI novis berdasarkan jantina, tempat pengajian dan pencapaian akademik.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4. Menganalisis perbezaan kualiti modal insan GPI (*malakah lisāniyyah, malakah ʻilmiyyah, malakah ṣināʻiyyah, malakah al-ṭāʻah* dan *malakah imāniyyah*) dalam kalangan GPI novis berdasarkan jantina, tempat pengajian dan pencapaian akademik.
5. Menentukan pengaruh keberkesanan latihan GPI (kepuasan sistem pengurusan latihan, kepuasan kepada pensyarah, kepuasan kemudahan utiliti latihan, prestasi pembelajaran, prestasi individu dan prestasi organisasi) terhadap kualiti modal insan (*malakah lisāniyyah, malakah ʻilmiyyah, malakah ṣināʻiyyah, malakah al-ṭāʻah* dan *malakah imāniyyah*) dalam kalangan GPI novis.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.5 Persoalan Kajian

1. Apakah persepsi GPI novis terhadap keberkesanan latihan GPI (kepuasan sistem pengurusan latihan, kepuasan kepada pensyarah, kepuasan kemudahan utiliti latihan, prestasi pembelajaran, prestasi individu dan prestasi organisasi)?
2. Apakah persepsi GPI novis terhadap kualiti modal insan GPI (*malakah lisāniyyah, malakah ʿilmiyyah, malakah ṣināʿiyyah, malakah al-ṭāʿah* dan *malakah imāniyyah*)?
3. Adakah terdapat perbezaan keberkesanan latihan GPI (kepuasan sistem pengurusan latihan, kepuasan kepada pensyarah, kepuasan kemudahan utiliti latihan, prestasi pembelajaran, prestasi individu dan prestasi organisasi) dalam kalangan GPI novis berdasarkan jantina, tempat pengajian dan pencapaian akademik?
4. Adakah terdapat perbezaan kualiti modal insan GPI (*malakah lisāniyyah, malakah ʿilmiyyah, malakah ṣināʿiyyah, malakah al-ṭāʿah* dan *malakah imāniyyah*) dalam kalangan GPI novis berdasarkan jantina, tempat pengajian dan pencapaian akademik?
5. Adakah terdapat pengaruh keberkesanan latihan GPI (kepuasan sistem pengurusan latihan, kepuasan kepada pensyarah, kepuasan kemudahan utiliti latihan, prestasi pembelajaran, prestasi individu dan prestasi organisasi) terhadap kualiti modal insan (*malakah lisāniyyah, malakah ʿilmiyyah, malakah ṣināʿiyyah, malakah al-ṭāʿah* dan *malakah imāniyyah*) dalam kalangan GPI novis?

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.6 Hipotesis Kajian

Merujuk kepada persoalan kajian yang telah dikemukakan, hipotesis-hipotesis nul telah dibentuk untuk menguji kebenaran dalam kajian ini adalah seperti berikut,

1. Tidak terdapat perbezaan yang signifikan keberkesanan latihan GPI (kepuasan sistem pengurusan latihan, kepuasan kepada pensyarah, kepuasan kemudahan utiliti latihan, prestasi pembelajaran, prestasi individu dan prestasi organisasi) dalam kalangan GPI novis berdasarkan jantina.
2. Tidak terdapat perbezaan yang signifikan keberkesanan latihan GPI (kepuasan sistem pengurusan latihan, kepuasan kepada pensyarah, kepuasan kemudahan utiliti latihan, prestasi pembelajaran, prestasi individu dan prestasi organisasi) dalam kalangan GPI novis berdasarkan tempat pengajian.
3. Tidak terdapat perbezaan yang signifikan keberkesanan latihan GPI (kepuasan sistem pengurusan latihan, kepuasan kepada pensyarah, kepuasan kemudahan utiliti latihan, prestasi pembelajaran, prestasi individu dan prestasi organisasi) dalam kalangan GPI novis berdasarkan pencapaian akademik.
4. Tidak terdapat perbezaan yang signifikan kualiti modal insan (*malakah lisāniyyah, malakah ʻilmiyyah, malakah ṣināʻiyyah, malakah al-ṭāʻah* dan *malakah imāniyyah*) dalam kalangan GPI novis berdasarkan jantina.
5. Tidak terdapat perbezaan yang signifikan kualiti modal insan (*malakah lisāniyyah, malakah ʻilmiyyah, malakah ṣināʻiyyah, malakah al-ṭāʻah* dan *malakah imāniyyah*) dalam kalangan GPI novis berdasarkan tempat pengajian.
6. Tidak terdapat perbezaan yang signifikan kualiti modal insan (*malakah lisāniyyah, malakah ʻilmiyyah, malakah ṣināʻiyyah, malakah al-ṭāʻah* dan *malakah imāniyyah*) dalam kalangan GPI novis berdasarkan pencapaian akademik.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

7. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan kepuasan sistem pengurusan latihan terhadap *malakah lisāniyyah* dalam kalangan GPI novis.
8. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan kepuasan sistem pengurusan latihan terhadap *malakah ʻilmiyyah* dalam kalangan GPI novis.
9. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan kepuasan sistem pengurusan latihan terhadap *malakah ṣināʻiyyah* dalam kalangan GPI novis.
10. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan kepuasan sistem pengurusan latihan terhadap *malakah al-ṭāʻah* dalam kalangan GPI novis.
11. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan kepuasan sistem pengurusan latihan terhadap *malakah imāniyyah* dalam kalangan GPI novis.
12. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan kepuasan kepada pensyarah terhadap *malakah lisāniyyah* dalam kalangan GPI novis.
13. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan kepuasan kepada pensyarah terhadap *malakah ʻilmiyyah* dalam kalangan GPI novis.
14. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan kepuasan kepada pensyarah terhadap *malakah ṣināʻiyyah* dalam kalangan GPI novis.
15. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan kepuasan kepada pensyarah terhadap *malakah al-ṭāʻah* dalam kalangan GPI novis.
16. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan kepuasan kepada pensyarah terhadap *malakah imāniyyah* dalam kalangan GPI novis.
17. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan kepuasan kemudahan utiliti latihan terhadap *malakah lisāniyyah* dalam kalangan GPI novis.
18. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan kepuasan kemudahan utiliti latihan terhadap *malakah ʻilmiyyah* dalam kalangan GPI novis.
19. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan kepuasan kemudahan utiliti latihan terhadap *malakah ṣināʻiyyah* dalam kalangan GPI novis.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

20. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan kepuasan kemudahan utiliti latihan terhadap *malakah al-ṭāʻah* dalam kalangan GPI novis.
21. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan kepuasan kemudahan utiliti latihan terhadap *malakah imāniyyah* dalam kalangan GPI novis.
22. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan prestasi pembelajaran terhadap *malakah lisāniyyah* dalam kalangan GPI novis.
23. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan prestasi pembelajaran terhadap *malakah ʻilmiyyah* dalam kalangan GPI novis.
24. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan prestasi pembelajaran terhadap *malakah ṣināʻiyyah* dalam kalangan GPI novis.
25. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan prestasi pembelajaran terhadap *malakah al-ṭāʻah* dalam kalangan GPI novis.
26. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan prestasi pembelajaran terhadap *malakah imāniyyah* dalam kalangan GPI novis.
27. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan prestasi individu terhadap *malakah lisāniyyah* dalam kalangan GPI novis.
28. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan prestasi individu terhadap *malakah ʻilmiyyah* dalam kalangan GPI novis.
29. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan prestasi individu terhadap *malakah ṣināʻiyyah* dalam kalangan GPI novis.
30. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan prestasi individu terhadap *malakah al-ṭāʻah* dalam kalangan GPI novis.
31. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan prestasi individu terhadap *malakah imāniyyah* dalam kalangan GPI novis.
32. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan prestasi organisasi terhadap *malakah lisāniyyah* dalam kalangan GPI novis.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

33. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan prestasi organisasi terhadap *malakah ʻilmiyyah* dalam kalangan GPI novis.
34. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan prestasi organisasi terhadap *malakah ṣināʻiyyah* dalam kalangan GPI novis.
35. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan prestasi organisasi terhadap *malakah al-ṭāʻah* dalam kalangan GPI novis.
36. Tidak terdapat pengaruh yang signifikan prestasi organisasi terhadap *malakah imāniyyah* dalam kalangan GPI novis.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.7 Kerangka Konseptual Kajian.

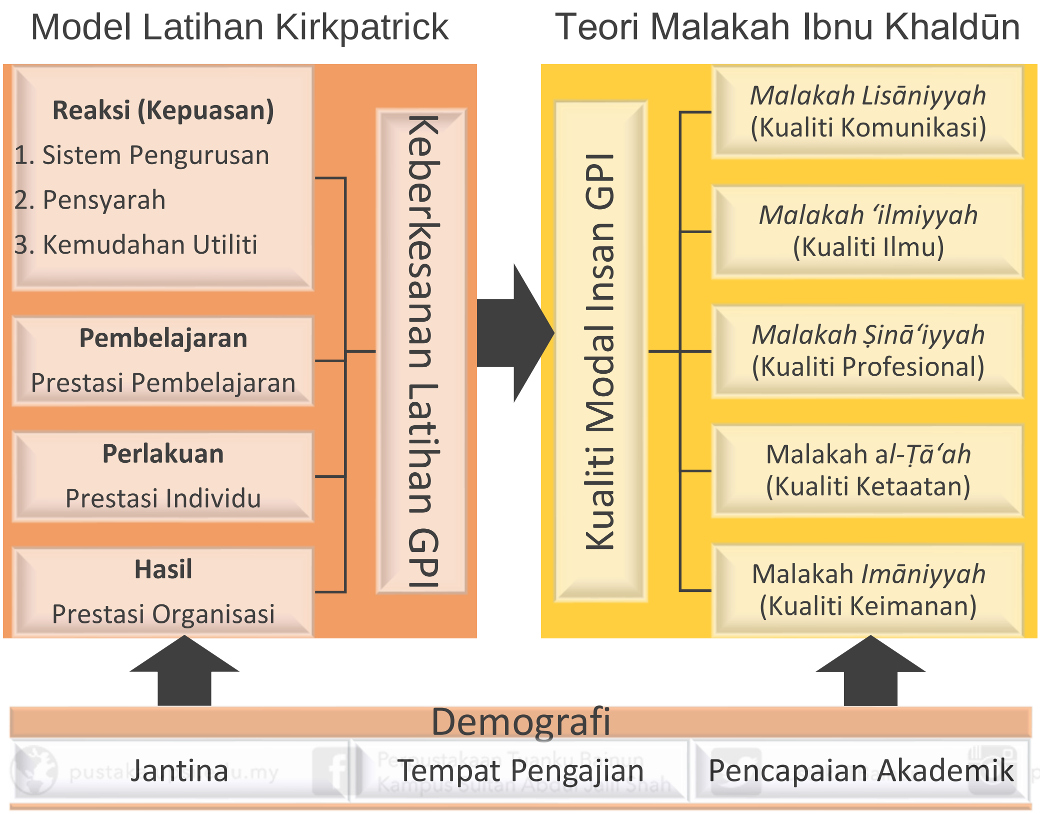

Rajah 1.1. Kerangka konseptual kajian. Adaptasi daripada Teori Malakah Ibnu Khaldūn (2004) & Model Latihan Kirkpatrick (1996).

Rajah 1.1 menunjukkan kerangka konseptual kajian yang terdiri daripada pemboleh-pemboleh ubah yang diukur dalam kajian ini yang terbahagi kepada dua komponen utama. Dua komponen utama dalam kajian ini ialah keberkesanan latihan GPI berdasarkan Model Latihan Kirkpatrick (1996) dan kualiti modal insan GPI berdasarkan Teori Malakah Ibnu Khaldūn (2004).

Kajian ini menggunakan Teori Malakah Ibnu Khaldūn sebagai landasan teori kajian kerana teori tersebut bertepatan dengan hasrat KPM melalui PPPM 2013-2025 dalam mewujudkan modal insan guru yang berkualiti melalui latihan perguruan. Antara

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

ciri-ciri modal insan guru berkualiti yang ingin dibangunkan oleh KPM adalah guru yang mempunyai sikap penyayang dan sabar terhadap pelajar, mempunyai sahsiah yang dapat dijadikan suri teladan, mempunyai pengetahuan kandungan yang mendalam dan dapat melaksanakan pengajaran yang menarik dan berkesan (Unit Pelaksanaan dan Prestasi Pendidikan, 2018). Oleh sebab itu, pengkaji menggunakan Teori Malakah Ibnu Khaldūn kerana setiap *malakah* yang diutarakan amat bertepatan dengan ciri-ciri kualiti modal insan guru yang digariskan dalam laporan PPPM 2013-2025.

Teori Malakah Ibnu Khaldūn ditentukan berdasarkan lima pemboleh ubah iaitu *malakah lisāniyyah, malakah ʻilmiyyah, malakah ṣināʻiyyah, malakah al-ṭāʻah* dan *malakah imāniyyah* (Muhammad Uthman el-Muhammady, 2008). Teori Malakah Ibnu Khaldun tersebut diharmonikan dengan komponen Model Latihan Kirkpatrick sebagai pelengkap kepada keberkesanan latihan yang merangkumi enam pemboleh ubah iaitu kepuasan sistem pengurusan latihan, kepuasan kepada pensyarah, kepuasan kemudahan utiliti latihan, prestasi pembelajaran, prestasi individu dan prestasi organisasi (Siti Fardaniah Abdul Aziz, 2013).

Selain itu, kerangka konseptual kajian ini juga menilai kesan faktor demografi yang terdiri daripada jantina, tempat pengajian dan pencapaian akademik. Ketiga-tiga faktor demografi diukur untuk melihat perbezaannya terhadap kesemua pemboleh ubah dalam kedua-dua komponen. Faktor jantina diukur untuk menilai perbezaan di antara GPI novis lelaki dan perempuan, faktor tempat pengajian diukur untuk menilai perbezaan GPI novis keluaran IPG dan universiti, manakala faktor pencapaian akademik diukur untuk menilai pencapaian berdasarkan Purata Nilai Gred Kumulatif (PNGK) GPI novis mengikut kelas kepujian pertama, kedua atas dan kedua bawah.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.8 Kepentingan Kajian

Terdapat beberapa kepentingan mengapa kajian ini perlu dijalankan. Ia berkait rapat dengan kepentingan praktikal dan teoritikal. Secara praktikal kepentingan kajian ini berkait rapat dengan KPM, IPG, universiti, sekolah, guru dan pelajar. Manakala kepentingan teoritikal berkait dengan model latihan GPI yang dihasilkan.

Kepentingan praktikal kajian ini dapat digunakan oleh KPM, IPG dan universiti untuk memperbaiki latihan GPI yang akan datang sama ada dari segi perancangan, penggunaan sumber atau pengurusan maklumat. Kajian ini dapat membuktikan keberkesanan latihan GPI yang dikendalikan oleh IPG dan universiti dari segi pembangunan latihan GPI secara berterusan selari dengan keperluan program latihan GPI pada masa kini berdasarkan hasrat KPM melalui PPPM 2013-2025 dalam meningkatkan profesion perguruan negara. Hasil kajian ini dan pendekatannya akan dapat membantu KPM, IPG dan universiti bagi merancang penyelidikan lain di masa hadapan. Dengan ini pendekatan penyelidikan dan arah tuju penyelidikan akan datang dapat diperbaiki berasaskan kepada pendekatan dan penemuan hasil kajian yang lalu. Hal ini bermakna ilmu yang terkumpul dari hasil kajian akan dapat dibina di atas satu sama lain untuk mengembangkan ilmu tersebut. Laporan kajian ini juga akan bertindak sebagai alat keperluan program latihan GPI bagi KPM, IPG dan universiti kepada sekolah, guru, pelajar serta masyarakat. Masyarakat yang membaca kajian ini akan dapat meningkatkan pengetahuan dan minat mereka terhadap latihan GPI yang dikendalikan oleh IPG dan universiti di Malaysia.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Bagi aspek teoritikal pula, kajian ini akan dapat memenuhi tujuan pembentukan model latihan GPI melalui penilaian yang dibuat berpandukan Model Latihan Kirkpatrick (1996), iaitu dapat melengkapkan kitaran proses perencanaan program

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

dari sudut kepuasan sistem pengurusan latihan, kepuasan kepada pensyarah, kepuasan kemudahan utiliti latihan, prestasi pembelajaran, prestasi individu dan prestasi organisasi terhadap kualiti modal insan GPI yang diutarakan oleh Ibnu Khaldūn (2004) melalui Teori Malakah iaitu *malakah lisāniyyah, malakah ʻilmiyyah, malakah ṣināʻiyyah, malakah al-ṭāʻah* dan *malakah imāniyyah*. Melalui model latihan GPI yang dibina dapat mengenal pasti sumbangan latihan GPI di Malaysia terhadap setiap *malakah* yang diutarakan. Hal ini akan menjamin perancangan yang berkesan untuk mencapai objektif latihan GPI. Hasil kajian akan dapat menentukan kepentingan kewujudan latihan GPI di IPG dan universiti. Dengan ini latihan GPI di IPG dan universiti dipandang penting dalam memperkasakan sistem Pendidikan Islam di Malaysia. Hasil penilaian ini akan dapat membantu organisasi membuat keputusan sama ada untuk meneruskan latihan GPI yang sedia ada atau memperbaikinya pada masa akan datang.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.9 Batasan Kajian

Kajian ini mempunyai batasan-batasan seperti berikut

1. Kajian ini menilai latihan GPI yang dikendalikan oleh IPG dan universiti sahaja.
2. Kajian ini dijalankan di seluruh Malaysia iaitu merangkumi GPI novis yang mula berkhidmat pada tahun 2015, 2016 dan 2017.
3. Fokus utama kajian ini adalah mengenai keberkesanan latihan GPI di IPG dan universiti dengan menggunakan Model Latihan Kirkpatrick yang merangkumi empat tahap penilaian iaitu reaksi (kepuasan sistem pengurusan latihan, kepuasan kepada pensyarah dan kepuasan kemudahan utiliti latihan), pembelajaran (prestasi pembelajaran), perlakuan (prestasi individu) dan hasil (prestasi organisasi), serta kualiti modal insan GPI melalui Teori Malakah Ibnu

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Khaldūn yang merangkumi lima aspek *malakah* iaitu *malakah lisāniyyah, malakah ʻilmiyyah, malakah ṣināʻiyyah, malakah al-ṭāʻah* dan *malakah imāniyyah*.

4. Sampel kajian terdiri daripada GPI novis yang pernah mengikuti latihan pra perkhidmatan di IPG dan universiti. Mereka perlu berkhidmat sekurang-kurangnya enam bulan selepas tamat pengajian dalam latihan GPI tersebut. Data dan maklumat yang akan dikumpulkan terhad kepada aspek-aspek keberkesanan latihan yang dikemukakan oleh Model Latihan Kirkpatrick dan Teori Malakah Ibnu Khaldūn.

1.10 Definisi Operasi Kajian

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Terdapat dua komponen utama dalam kajian ini iaitu keberkesanan latihan GPI dan kualiti modal insan GPI yang menggunakan dua kerangka iaitu Model Latihan Kirkpatrick (1996) dan Teori Malakah Ibnu Khaldūn (2004). Terdapat enam pemboleh ubah dalam komponen keberkesanan latihan GPI iaitu kepuasan sistem pengurusan latihan, kepuasan kepada pensyarah, kepuasan kemudahan utiliti latihan, prestasi pembelajaran, prestasi individu dan prestasi organisasi. Manakala komponen kualiti modal insan GPI pula terdiri daripada lima pemboleh ubah iaitu *malakah lisāniyyah, malakah ʻilmiyyah, malakah ṣināʻiyyah, malakah al-ṭāʻah* dan *malakah imāniyyah*.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.10.1 Latihan Guru Pendidikan Islam

Latihan merupakan pelaburan oleh organisasi terhadap pekerjanya bagi memastikan pembangunan modal insan yang berdaya saing dan berkualiti (Kamaruzzaman Abd. Manan et al., 2013). Kajian ini menumpukan latihan GPI yang dilaksanakan di IPG dan universiti untuk membangunkan kualiti modal insan GPI di Malaysia. Bagi mengukur dan menilai latihan GPI secara menyeluruh, satu model yang komprehensif diperlukan. Oleh itu, kajian ini menggunakan Model Latihan Kirkpatrick (1996) yang mengandungi empat tahap penilaian latihan iaitu tahap reaksi yang menilai kepuasan latihan, tahap pembelajaran yang menilai prestasi pembelajaran, tahap perlakuan yang menilai prestasi individu dan tahap hasil yang menilai prestasi organisasi. Keempat-empat tahap ini dijadikan sebagai pemboleh ubah dan setiap item dalam pemboleh ubah tersebut diadaptasi melalui kajian-kajian lepas (Azahari Ismail, Rosmah Mohamed & Shamsuddin Ahmad, 2011; Homklin, 2014; Kirkpatrick, 1996; Kirkpatrick & kirkpatrick, 2016; Siti Fardaniah Abdul Aziz, 2013). Menerusi kajian ini, pengkaji menggunakan enam pemboleh ubah untuk mendefinisikan keberkesanan latihan GPI iaitu kepuasan sistem pengurusan latihan, kepuasan kepada pensyarah, kepuasan kemudahan utiliti latihan, prestasi pembelajaran, prestasi individu dan prestasi organisasi.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.10.2 Guru Novis Pendidikan Islam (GPI Novis)

GPI ialah guru yang memperolehi ikhtisas perguruan sama ada di peringkat diploma atau sarjana muda bagi mengajar mata pelajaran Pendidikan Islam meliputi Tilawah al-Qur’an, Hafazan, Tajwid, Sirah, Tauhid, Akhlak dan Fekah (Siti Rashidah Abd Razak, Haslina Hamzah & Zetty Nurzuliana Rashed, 2016). GPI novis pula adalah GPI

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

permulaan yang ditempatkan di sekolah setelah tamat menjalani latihan GPI sama ada di IPG atau universiti. GPI novis juga perlu menamatkan tempoh perkhidmatan selama satu hingga tiga tahun sebelum dipertimbangkan untuk disahkan dalam jawatan tetap. Menerusi konteks kajian ini, GPI novis yang mula berkhidmat pada tahun 2015, 2016 dan 2017 seluruh Malaysia dijadikan sebagai sampel kajian untuk mengenal pasti persepsi mereka berkaitan latihan GPI yang dilaksanakan di IPG dan universiti dalam membangunkan kualiti modal insan mereka. Pemilhan GPI novis dalam lingkungan tahun perkhidmatan tersebut kerana mereka merupakan guru yang berkhidmat di bawah tiga tahun dan penilaian keberkesanan latihan sesuai dilaksanakan kerana mereka belum dipengaruhi faktor-faktor lain seperti pengalaman bekerja.

1.10.3 Kualiti Modal Insan

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Kualiti modal insan guru menurut perspektif Islam ialah satu keunggulan keperibadian yang dimiliki oleh seorang guru dari segi komunikasi yang berkesan, penguasaan ilmu pengetahuan, kemahiran yang tinggi dan akhlak yang mulia dalam konteks melaksanakan tugas dan tanggungjawab bersama yang diamanahkan bagi meningkatkan kemakmuran bagi manusia dan alam seluruhnya (Zahiah Haris & Mustapha Kamal Ahmad Kassim, 2011). Berdasarkan kajian ini, modal insan GPI ditakrifkan melalui lima aspek *malakah* seperti mana yang digariskan oleh Ibnu Khaldūn (2004) iaitu *malakah lisāniyyah, malakah ʻilmiyyah, malakah ṣināʻiyyah, malakah al-ṭāʻah* dan *malakah imāniyyah.* Kelima-lima *malakah* yang diutarakan oleh Ibnu Khaldūn ini menjadi pemboleh ubah dalam kajian ini bagi menilai kualiti modal insan GPI di Malaysia. Kelima-lima malakah ini bertepatan dengan hasrat KPM dalam meningkatkan kualiti modal insan guru di Malaysia.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.11 Penutup

Bab ini telah membincangkan dengan panjang lebar berkenaan perkara-perkara asas yang menjadi tunjang kepada kajian yang dijalankan. Secara kesimpulannya, bab ini membincangkan perbahasan yang meliputi latar belakang kajian, permasalahan kajian, objektif dan tujuan kajian, persoalan kajian, hipotesis kajian, kerangka konseptual kajian, kepentingan kajian, batasan kajian dan definisi operasional kajian. Semua perbahasan pada bab ini merupakan kerangka asas kajian yang mendorong kepada pelaksanaan kajian ini. Kajian ini dijalankan bagi menilai keberkesanan program latihan GPI di Malaysia bagi mengenal pasti pengaruhnya terhadap kualiti modal insan GPI berdasarkan Model Latihan Kirkpatrick dan Teori Malakah Ibnu Khaldūn.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi